

«Χάριν Παιδείας και Παιδιάς» Εκδρομή (15-06-2024)

Η εκπαιδευτική εκδρομή της πολιτιστικής ομάδας του συλλόγου καθηγητών τού Α΄ Αρσακείου Γυμνασίου Ψυχικού πραγματοποιείται στο πλαίσιο ετήσιων προγραμμάτων, τα οποία υλοποιούνται και έχουν σχεδιασθεί και οργανωθεί από μέλη της ομάδας, με υπεύθυνη την κ. Μαίρη Σερβετά. Τα προγράμματα αυτά έχουν ως στόχο πέραν από την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, την τέρψη της ψυχής και τού πνεύματος και την ανάπτυξη τής κοινωνικότητας και τής συνεργασίας μεταξύ των μελών τής ομάδας.

Ακολουθεί αναλυτική παρουσίαση των προγραμμάτων, όπως αυτά έχουν σχεδιαστεί από τη Διευθύντρια κ. Ευδοκία Πατσιλινάκου:

1^ο μέρος πολιτιστικού προγράμματος:

«Επίδαυρος: Ένα οδοιπορικό στη μυθική πατρίδα τού Ασκληπιού, όπου το μεγαλείο του πνεύματος συναντά την τέχνη και την επιστήμη», ξενάγηση από τον Καθηγητή Αρχαιολογίας κ. Βασίλειο Λαμπρινουδάκη.

2^ο μέρος πολιτιστικού προγράμματος:

Αρχαία Επίδαυρος:

- I) Επίσκεψη στο ιερό τού Ασκληπιού: Ξενάγηση στα κυριότερα μέρη τού ιερού: στον ναό τού Ασκληπιού, στη Θόλο, στο εγκοιμητήριο, στο ξενοδοχείο, στο θέατρο και στο στάδιο.
- II) Επίσκεψη στο Κέντρο Μελετών Επιδαύρου (εργαστήριο συντήρησης αρχαιοτήτων).
- III) Επίσκεψη στο θέατρο τής αρχαίας πόλης και περιήγηση σε ανασκαφή που βρίσκεται σε εξέλιξη.
- IV) Διάφορα δρώμενα (βιωματικά πειράματα, φωτογράφιση τού χώρου και των αρχαιοτήτων τής Επιδαύρου, διαδραστικά παιχνίδια κ.λπ.)
- V) Συνοπτική παρουσίαση τού προγράμματος.

«Ορυκτά και Απολιθώματα - η Χημεία και η Ιστορία τους»

Μουσείο Κωτσιομύτη Φυσικής Ιστορίας

Το Μουσείο Κωτσιομύτη Φυσικής Ιστορίας βρίσκεται στον Δήμο Ασκληπιείου του Νομού Αργολίδας στη πόλη του Λυγουριού που αποτελεί και το βασικό οικιστικό συγκρότημα αυτού του Δήμου σε απόσταση (5 χλμ.) από το Αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου, το οποίο αποτελεί ένα από τα κορυφαία μνημεία του παγκόσμιου πολιτισμού.

Μέσα σε αυτό το πολιτισμικό περιβάλλον, που αποτυπώνει και αποθησαυρίζει κορυφαία σημεία της ανθρώπινης περιπέτειας στο χρόνο, υπάρχει και λειτουργεί το Μουσείο Κωτσιομύτη Φυσικής Ιστορίας, το οποίο από τη δική του σκοπιά επιχειρεί να μνημειώσει τη φυσική εξέλιξη όχι μόνο της περιοχής αναφοράς του, αλλά του ευρύτερου γήινου χώρου. Αξιοποιώντας τα πλούσια παλαιοντολογικά ευρήματα της περιοχής, φιλοδοξεί να αποτελέσει έναν χώρο/επίκεντρο της οργανωμένης παρουσίασης και μελέτης της ευρύτερης γήινης φυσικής ιστορίας.

Η σύσταση του Μουσείου

Το Μουσείο Κωτσιομύτη Φυσικής Ιστορίας, αποτελεί το δημιουργικό επιστέγασμα της ακούραστης προσπάθειας των ιδρυτών του, που έχοντας διαπιστώσει όλο το φυσικό πλούτο της περιοχής τους και έχοντας ταυτόχρονα αξιοποιήσει τον πλούτο αυτό σαν ερέθισμα για τη συστηματική ενασχόλησή τους με τη πορεία της φυσικής εξέλιξης, αποφάσισαν να προσδώσουν στο ενδιαφέρον τους ένα μονιμότερο χαρακτήρα. Όστε σήμερα να διαθέτει την πληρέστερη θεματική συλλογή στην Ελλάδα. Για τους ιδρυτές του είναι έργο ζωής.

Τα 6000 περίπου εκθέματά του έχουν σχέση κυρίως με ορυκτά και απολιθώματα. Η συλλογή του θεωρείται μοναδική για ολόκληρη την Ελλάδα και μία από τις πιο πλούσιες της Ευρώπης. Μερικά από τα εκθέματά του είναι μοναδικά σε ολόκληρο τον κόσμο. Ιδρύθηκε από τους Βασίλειο Ν. Κωτσιομύτη και Αναστασία Σαρρή-Κωτσιομύτη, το 1993. Λειτουργήσε πρώτη φορά τον Ιούνιο του 1995 με την επωνυμία «Μουσείο Φυσικής ιστορίας Ασκληπιείου Επιδαύρου». Μετονομάστηκε το 2006 σε «ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΩΤΣΙΟΜΥΤΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ». Με την εγκατάστασή του σε νέο κτήριο (που παραχωρήθηκε από το Δήμο Ασκληπιείου) και με την ανάλογη διευθέτηση του χώρου, έχει τη δυνατότητα να προβάλλει περισσότερα εκθέματα κι επιπλέον συλλογές και διαθέτει όλη την απαραίτητη υποδομή και τα τεχνικά μέσα φύλαξης συντήρησης και ανάδειξης των εκθεμάτων του. Λειτουργεί με τη συνεργασία ειδικών επιστημόνων του Πανεπιστημίου Αθηνών, του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου, του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.) και άλλων επιστημονικών φορέων. Το Υπουργείο Παιδείας στο διάστημα της μέχρι σήμερα λειτουργίας του Μουσείου, έχει προτείνει μέσω εγκυκλίων προς τα σχολεία της χώρας την επίσκεψη σε αυτό, αναγνωρίζοντας τη μοναδικότητα, την πληρότητα, την εγκυρότητα και την εκπαιδευτική του αξία.

Τα εκθέματα και η λειτουργία του Μουσείου

Στο Μουσείο ο κάθε επισκέπτης του έχει τη δυνατότητα να περιέλθει και να μελετήσει πίνακες που απεικονίζουν και αποδίδουν εύληπτα τη θεωρία της εξέλιξης της ζωής πάνω στη Γη, από 570.000.000 χρόνια πριν μέχρι σήμερα, τον σχηματισμό του ανάγλυφου της Ελληνικής Γης από τα 210.000.000 περίπου χρόνια και τη γεωμορφολογική του εξέλιξη μέχρι σήμερα, τον πίνακα που απεικονίζει παραστατικά τα ζώα που κατοίκησαν στον Ελλαδικό χώρο κατά το παρελθόν και την κατανομή ξηράς και θάλασσας στη Γη, από 600.000.000 χρόνια πριν μέχρι σήμερα. Επιπλέον

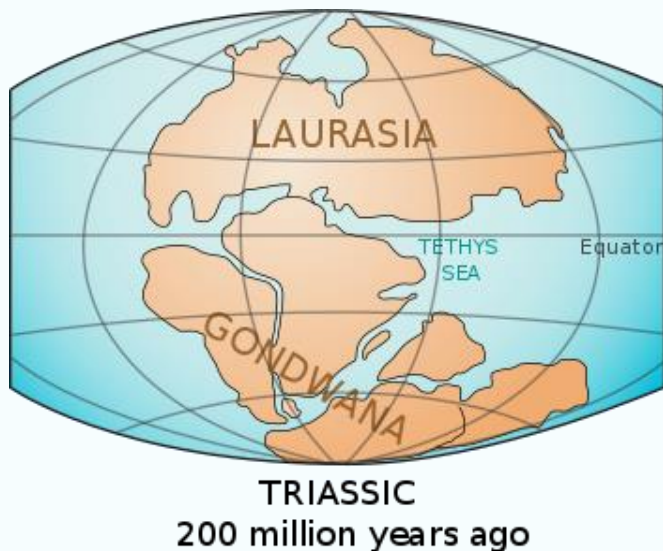
εκτίθενται μια σειρά πινάκων με εκπαιδευτική και ενημερωτική ύλη που κατατοπίζουν τον επισκέπτη στις διάφορες πτυχές της φυσικής εξέλιξης, όπως και μια ολοκληρωμένη σειρά posters, με αναλυτική απεικόνιση των σημερινών ειδών ζωής στη Γη. Στις προθήκες των απολιθωμάτων του Μουσείου, εκτίθενται εκτός από την τεράστια συλλογή αμμωνιτών της Επιδαύρου (τριαδικής περιόδου, φάσεων: Κάρνιο 235.000.000, Λαδίνιο 239.000.000 και Ανίσιο, 241.000.000 χρόνια πριν) και αμμωνίτες από άλλα μέρη του κόσμου, όπως Μαρόκο, Μαδαγασκάρη, Γαλλία, κ.λπ. Τα απολιθώματα αυτά που διακρίνονταν σε 2.000 γένη και 15.000- 20.000 είδη, εξαφανίστηκαν πριν από 65.000.000 χρόνια και τα συναντάμε μόνο σε απολιθώματα. Στο Μουσείο πέραν των προαναφερθέντων εκθεμάτων, εκτίθενται επίσης συμπλέγματα Ιππουριτών από τη Χαιρώνεια και Ραδιολιτών από τη Λάριμνα, διασωσμένοι με το μητρικό τους πέτρωμα, που χρονολογούνται στα 90.000.000 χρόνια. Τα θαλάσσια αυτά ζώα εξαφανίστηκαν πριν από 65.000.000 χρόνια. Ακόμη, εκτίθενται στρείδια μεγάλου μεγέθους με προέλευση από τη Μεθώνη και τα Κύθηρα, που χρονολογούνται στα 5.000.000 χρόνια, καθώς και οι αχινοί από τα Κύθηρα, των οποίων η μορφή είναι διαφορετική από αυτή των αχινών που συναντάμε σήμερα. Άλλα εκθέματα του Μουσείου είναι απολιθωμένα ψάρια, κοράλλια, καθώς και άλλα είδη ανάμεσα στα οποία εντυπωσιακό είναι ένα απολίθωμα με την ψευδομορφή δύο πουλιών. Επίσης, εντυπωσιακά είναι και τα εκθέματα από απολιθωμένα μέρη κορμών δέντρων (Σεκόγια) ηλικίας 7.000.000 έως 9.000.000 χρόνων. Ο μεγαλύτερος από αυτούς κορμούς έχει φυσιολογικό μέγεθος και ενώ στην φυσική του κατάσταση το βάρος του δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 100 κιλά, στην απολιθωματική του κατάσταση είναι πάνω από 800 κιλά. Τα απολιθώματα κορμών δέντρων προέρχονται από τον Ελλαδικό χώρο και κυρίως από την Βόρεια Εύβοια. Εκτός όμως από τα απολιθώματα, στις προθήκες του Μουσείου σε ειδικά διευθετημένο χώρο, εκτίθενται και ορυκτά. Συγκεκριμένα, στην πραγματικά πλούσια συλλογή του Μουσείου, συγκαταλέγεται μια μεγάλη γκάμα πετρωμάτων, μεταξύ των οποίων είναι μεγαλοκρυσταλλικοί γύψοι, αζουρίτες, σιδηροπυρίτες, αμέθυστοι, χαλαζίες, ανκερίτες, αραγωνίτες, ασβεστίτες, λεπτοκρυσταλλικοί μαλαχίτες, κονυχαλκίτες, αουριοχαλκίτες, γαληνίτες, φθορίτες, λεμονίτες, μαγγάνια, αιματίτες, κλπ. Όλα αυτά τα πετρώματα συγκροτούν μια από τις πλέον σπάνιες συλλογές ορυκτών εκθεμάτων και προσφέρονται για να μπορέσει ο επισκέπτης του Μουσείου να λάβει μια περιεκτική εικόνα του άφατου πλούτου της φυσικής εξέλιξης. Επίσης εκτίθενται, πέτρινα εργαλεία και πετρολογικό υλικό, εργαλεία εξόρυξης, έντομα και πεταλούδες και όστρακα.

ΑΜΜΩΝΙΤΕΣ: Από τη θάλασσα τής Τηθύος στα βουνά της Αργολίδος

*Καθηγήτρια Γεωχημείας Αριάδνη Αργυράκη
Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών*

Η θάλασσα της Τηθύος υπήρξε μια μεγάλη κεντρική θάλασσα, η οποία από το παλαιοζωικό μέχρι και το τριτογενές (500 έως 50 εκατομμύρια χρόνια πριν) εκτεινόταν ανάμεσα στην Ευρασιατική ήπειρο και την Αφρικανική (Γκοντβάνα). Ονομάστηκε έτσι χάρη στην αρχαία ελληνική θεότητα των ωκεανών, Τηθύς. Σημερινό υπόλειμμα της Τηθύος είναι η Μεσόγειος και η Ερυθρά Θάλασσα με τεράστια γεωλογική αξία. Κομμάτια του θαλάσσιου πυθμένα της Τηθύος αναδύθηκαν λόγω της κίνησης των λιθοσφαιρικών πλακών της Γης και φαίνονται σήμερα στην ξηρά. Πολλοί οργανισμοί που ζούσαν στη θάλασσα της Τηθύος εκατομμύρια χρόνια πριν εμφανίζονται σήμερα απολιθωμένοι στα βουνά της Ελλάδας. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι οι απολιθωμένοι αμμωνίτες της Επιδαύρου. Στην εικόνα φαίνεται η θάλασσα της Τηθύος όπου κολυμπούσαν οι αμμωνίτες 200 εκατομμύρια χρόνια πριν.

Στις εικόνες που ακολουθούν φαίνονται αμμωνίτες Επιδαύρου, που εκτίθενται στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κωτσιομύτη.

3^ο μέρος πολιτιστικού προγράμματος:

«Η ιστορία και η χημεία τού κομπολογιού»

Μουσείο Κομπολογιού:

I) Επίσκεψη και ξενάγηση στο Μουσείο Κομπολογιού στο Ναύπλιο (Το μοναδικό στην Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1998 από το συλλέκτη, κατασκευαστή και συντηρητή κομπολογιών Άρη Ευαγγελινό.

Στον επάνω όροφο του εργαστηρίου εκτίθενται περίπου 300 κομπολόγια (από τα 700 συνολικά που αριθμεί η συλλογή), τα οποία προέρχονται από μια μακρά περίοδο δύο αιώνων (1750-1950).

Στο ισόγειο λειτουργεί κατάστημα, όπου πωλούνται κομπολόγια παλιά και καινούρια, καθώς και εργαστήριο, όπου οι επισκέπτες μπορούν να παρακολουθήσουν από κοντά τη σχεδόν τελετουργική διαδικασία κατασκευής ενός κομπολογιού).

II) «Κεχριμπάρι, τα δάκρυα τού Απόλλωνα», διάλεξη και πείραμα από την κυρία Ελένη Ευαγγελινού, γεμολόγο.

